

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[1000 днів війни у цифрах для культури](#)

[Галина Григоренко вдруге стала заступницею міністра культури. – Анастасія Большакова](#)

[«Культура – це те, що гуртує нас, визначає як політичну націю». Інтерв'ю з Галиною Григоренко. – Олеся Котубей-Геруцька](#)

[Мінкульт повідомив, скількох радників має міністр Точицький. – Роман Мельник](#)

[У Дніпрі запрацював релокований з Покровська культурний центр \(ФОТО\). – Микита](#)

[У Києві провели правозахисну акцію до Дня порожніх стільців](#)

[Цінність спадщини і ціна питання: що буде з конфіскованими колекціями? – Ольга Сагайдак](#)

[Дайджест культурних подій \(з 18 по 24 листопада\). – Єлизавета Шалига](#)

Митці на фронті

[Лідер гурту «Бумбокс» відмовився від нагороди Магнітського на знак протесту. – Ганна Тимошенко](#)

[«Як ти там, Харків?»: Жадан, Куба та Гамлет зняли в кліпі на підтримку харків'ян \(ВІДЕО\). – Олексій](#)

[У Києві відбудеться презентація книжки віршів Дмитра Лазуткіна. – Мар'яна Зінченко](#)

[У Львові готуються до прем'єри вистави за режисурою військового та актора Дениса Федешова](#)

[Богдан Бенюк розповів про зустріч із режисером з росії, який служить у ЗСУ. – Ганна Тимошенко](#)

Вшанування пам'яті

[У Києві встановили меморіальну дошку-пам'ятник Василю Стусу](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[«Документальна» пропаганда: як російське телебачення розповідає про](#)

[окупацію Криму й частини сходу України. – Костянтин Задирака, Орест Сливенко](#)

[«Гра на випередження». Яким бачать пропагандисти найближче майбутнє підконтрольної ЗСУ частини Курської області. – Віталій Михайлів](#)

[Правоохоронці повідомили про підозру пропагандистці, яка працює на окупаційний телеканал «Мариуполь-24». – Мар'яна Зінченко](#)

Медіа

[Як змінилося медіаспоживання в Україні у 2024-му, – дослідження Gradus Research. – Мар'яна Зінченко](#)

[100 років в ефірі: в Києві пройшли урочистості з нагоди ювілею Українського радіо. – Оксана Наумова](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[У Кривому Розі демонтували пам'ятники Пушкіну та Лермонтову. – Анна Коваленко](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[Ярмарок та фестиваль вертепів: як у Луцьку планують відзначити різдвяні свята](#)

[Колись соромилися своїх ідей, а тепер пропонують їх місцевій владі: на Закарпатті створили молодіжну раду та хаб. – Марія Лаврів](#)

Благодійність. Меценатство

[Укрзалізниця запускає другий благодійний рейс Підпільного Стендапу в електричці: деталі події. – Олексій](#)

[На благодійному концерті у Музеї Корсаків зібрали вісім тисяч гривень на аптечки для військових](#)

Фестивалі

[«КиївПрайд» вирішив перенести фест, який припадав на День пам'яті жертв Голодомору: пояснення організаторів. – Оксана Заблоцька](#)

Театр

[«Мистецтво – це підтримка». Історія фестивалю «Дім Актора. Занурення» в Запоріжжі, який не зупинили обстріли. – Юлія Лінник](#)

[У Херсоні відбувся прем'єрний показ вистави «Станція, або Розклад бажань»](#)

[У Луцьку показали драму Івана Франка від режисера вистави «Конотопська відьма». – Тетяна Маркопольська](#)

У Харкові відбудуться читання п'єс, що були придумані під час фестивалю «Харківське море». – Антон Малиновський

Ця історія відгукнеться і потішить око: у Волинському театрі ляльок покажуть виставу для дорослих

«Відчуття провини, що ми нічого не знаємо»: драматургиня Ворожбит про причини театрального буму серед українців. – Марина Клюєва

Мене цікавить те, що психологічно відбувається після війни: польський режисер Гжегож Яжина про майбутню постановку в Києві. – Віталій Портніков

Хореографічне мистецтво

«Реконструкція» архетипів: містичний танцювальний перформанс про жіночу сутність від Monada dance project. – Дар'я Тарасова

Музика

Світова прем'єра з елементами містифікації: як у Києві презентували віднайдену барокову оперу Бортнянського «Креонт». – Наталка Писанка

У Рівному виступить знаменитий британський диригент

ДК Енергетик, Хейтспіч, Renie Cares. Третя штурмова випустила свій перший музичний альбом. – Анастасія Большакова

Україна посіла третє місце на «Дитячому Євробаченні 2024». – Іванна Якимчук

Музикантів співачки Олі Цибульської мобілізували перед концертом у Вараші. – Вікторія Ейсмунт

Кіномистецтво. Кінопрокат

Найкращим фільмом Міжнародного кінофестивалю в Аррасі стала стрічка Жанни Озірної «Медовий місяць». – Поліна Горlach

Історична драма «БожеВільні» перемогла на кінофестивалі у Болгарії. – Дар'я Тарасова

Психологічна драма «Солдатик» здобула перемогу на фестивалі «ОКО» в Софії. – Ольга Кацімон

З Олександром Тереном: відбулася прем'єра фільму про український балет в еміграції. – Ольга Паньків

Світова прем'єра фільму «Мишоловка» відбудеться на Талліннському кінофестивалі «Темні ночі»

Одразу на кількох кінофестивалях у Великій Британії покажуть українські фільми. – Дар'я Тарасова

У Києві презентували документальний фільм про костел святого Миколая. – Ольга Кацімон

[Фільм про Івана Дзюбу та Марту тепер можна переглянути онлайн](#)

[Документальний фільм «Да Вінчі» про Дмитра Коцюбайла вийшов на MEGOGO. – Олексій](#)

[«Фортеця Маріуполь. Хрещена»: з'явилась нова серія документального циклу від Babylon'13](#)

[Документальний фільм «Озброєні піснею» виходить на українських стрімінгах](#)

[«Славу примножувати справами». Прем'єра фільму про родину Розумовських у Чехії. – Ростислав Хотин](#)

[Добровольці-рятувальниці зі Шпанова зняли у стрічці «BurningWomen»](#)

[Відбудеться прем'єрний показ фільму Суспільного «Йона. Голодне марення». – Оксана Наумова](#)

[Війна, секс і Радянський Союз: про що знімають режисери-початківці. – Ігор Кромф](#)

[«У Бога своя математика»: режисер Денис Тарасов і акторка Ірма Вітовська про стрічку «БожеВільні» та її прокат. – Ліза Цареградська](#)

Декоративно-ужиткове мистецтво

[«Чорний вогонь Гавареччини»: як маленьке село стало символом відродження незалежності. – Оксана Демич](#)

Просвітництво

[У Рівненській обласній бібліотеці презентують виставку про Голокост](#)

[Українці Курщини: про фольклор, ідентичність і зросійщення розповідає етномузиколог Євген Єфремов. – Tetiana Novytska](#)

Література. Книговидання

[В «Українському домі» стартував книжковий фестиваль «Фундамент: Історії про культуру». – Ропасва Жанна](#)

[«Книгарня Є» розпочала всеукраїнську премію для сучасної прози різноманітних жанрів. – Микита](#)

[Польща, США та Німеччина: які нові переклади виходять за кордоном? – Анастасія Андрушко](#)

[У Луцьку презентують книгу про Голодомор, адресовану юному поколінню](#)

[Комікс «Коротка історія української літератури»: що заховано у мальописі Остапа Українця, Юлії Вус та Івана Кипібиди. – Олеся Котубей-Геруцька](#)

Музейна справа

[У Києві створять перший в Україні Музей авангарду](#)

У Музеї волинської ікони презентували факсимільне видання Галицько-Волинського Євангелія XII століття

У Рівному відкрили виставку «Модистки: ремесло і творчість»

Охорона культурної спадщини

Удар рф по Одесі 14 листопада: серед пошкоджених будівель – пам'ятки культурної спадщини ЮНЕСКО. – Ольга Бабишена

ЮНЕСКО засудило російські удари по історичному центру Одеси

росіяни пошкодили пам'ятку національного значення – старовинний храм на Сумщині. – Анастасія Большакова

Оголосили підозру пугінському археологу, який проводив розкопки в Керчі. – Анастасія Большакова

Дві пошкоджені київські мозаїки з Відрадного відновлюють на Спаській (ФОТО). – Олексій

Бібліотечна справа. Читання

Одеська бібліотека отримала понад сто книг французькою мовою

Книжки та вино: як працює книгарня «Книжки і пляшки». – Анастасія Андрушко

Туризм

Урич і Ворохта потрапили до переліку 55 найкращих сіл для туризму від ООН. – Олег Челяк

Міжнародне співробітництво

У Львові вручили відзнаки за особливі заслуги в царині українсько-польського порозуміння: кого нагородили. – Тетяна Дзяма

Тарту 2024 приймає Ukraine! Unmuted. – Юлія Манукян

Режисер «П'ятого елемента» і «Таксі» Люк Бессон виступив онлайн на російському форумі, – росЗМІ. – Дар'я Тарасова

Фільм «Глухі коханці» придбали для міжнародного прокату пропри заклики України вилучити його з фестивалю в Таллінні. – Поліна Горлач

Британське видавництво відмовилося публікувати книжку «науковця», що розповсюджує пропаганду рф

Yeat у новому кліпі втілює образ українського снайпера-рекордсмена. – Ганна Тимошенко

Загальні питання

1000 днів війни у цифрах для культури

19 листопада – рівно тисяча днів повномасштабної війни: руйнування культурного спадку, деколонізаційні процеси та розвиток волонтерського руху. «Суспільне Культура» розповідає про цей непростий час у цифрах. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/882295-1000-dniv-vijni-u-cifrah-dla-kulturi/>

Галина Григоренко вдруге стала заступницею міністра культури. – Анастасія Большакова

Кабінет міністрів України призначив культурну дієвицю та менеджерку Г. Григоренко першою заступницею міністра культури та стратегічних комунікацій. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/galina-grigorenko-vdruge-stala-zastupniceyu-ministra-kulturi-304878/>

«Культура – це те, що гуртує нас, визначає як політичну націю». Інтерв'ю з Галиною Григоренко. – Олеся Котубей-Геруцька

Г. Григоренко в інтерв'ю розповідає, яких змін наразі найбільше потребує культурна політика України; якою є сучасна академічна музика і які її можливості в часі війни; чи впливають на неї тренди швидких рефлексій та чи виходить заміщати на Заході російський контент українським. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/860227-kultura-ce-te-so-gurtue-nas-viznacaek-politicnu-naciu-intervu-z-galinou-grigorenko/>

Мінкульт повідомив, скількох радників має міністр Точицький. – Роман Мельник

Міністр культури та стратегічних комунікацій України М. Точицький має одну штатну радницю і п'ятьох радників на громадських засадах станом на 1 листопада, повідомило міністерство у відповідь на запит. Радницею міністра за штатним розписом є Ю. Калиновська. Радниками міністра на громадських засадах є: колишній заступник міністра інформаційної політики Д. Золотухін (з питань стратегічних комунікацій та міжнародного співробітництва), працівник Департаменту захисту національної державності Служби безпеки України Ю. Курка (з питань безпеки), І. Богачевська, В. Шорніков та Ю. Панчук. У повідомленні на офіційному сайті Мінкультури за 29 жовтня радником міністра також названо колишнього заступника міністра культури Т. Шевченка. Однак у відповіді на запит, станом на 1 листопада, його серед радників не згадано. «Детектор медіа» звернувся по коментар до Т. Шевченка. Він підтвердив, що працює радником міністра культури і стратегічних комунікацій на громадських засадах. Шевченко додав, що його призначили радником одразу після звільнення з посади заступника міністра. «Детектор медіа» звернувся до МКСК з питанням про радників міністра та очікує на відповідь. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/234788/2024-11-15-minkult-povidomyv-skilkokh-radnykiv-maie-ministr-tochytskyy/>

У Дніпрі запрацював релокований з Покровська культурний центр (ФОТО). – Микита

Культурно-освітній центр «Покровський КОД» відкрито 15 листопада на базі чотирьох закладів із цього міста, повідомили у Міністерстві культури та стратегічних комунікацій. Роботу відновили такі установи: Покровська музична школа імені Леонтовича, Покровська міська публічна бібліотека, Центральна міська бібліотека імені Тараса Шевченка, Покровський історичний музей. Разом із цим до Дніпра переїхали близько сотні викладачів вокалу, хореографії та мистецтва. Як вказують у відомстві, це забезпечить продовження освітнього процесу для дітей з Донеччини. Окрім цих закладів, у Дніпрі вже працюють установи культури та мистецької освіти з інших міст Донеччини. Зокрема Маріупольська міська бібліотека та публічна бібліотека Бахмутської міської ради. Також у місті діють заклади з Луганщини. Офіс підтримки відновлення при Міністерстві культури та стратегічних комунікацій створено в партнерстві з ЮНЕСКО за фінансової підтримки Японії. Проєкт імплементує Громадська спілка «Фонд підтримки реформ в Україні». Докладніше:

<https://shotam.info/u-dnipri-zapratsiuvav-relokovanyy-z-pokrovska-kulturnyy-tsentr-foto/>

У Києві провели правозахисну акцію до Дня порожніх стільців

У столиці відбулася акція «Порожні стільці» на підтримку журналістів, письменників, митців та правозахисників, які зникли безвісти, ув'язнені чи перебувають у полоні через російсько-українську війну. Захід відбувся на Софійській площі, його організували Український ПЕН і Центр громадянських свобод. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kyievi-provely-pravozakhysnu-aktsiiu-do-dnia-porozhnikh-stiltsiv/>

Цінність спадщини і ціна питання: що буде з конфіскованими колекціями? – Ольга Сагайдак

Авторка зауважує: «149 картин з так званої колекції Медведчука, що мають цінність як культурна спадщина України, можуть бути продані з аукціону АРМА. Депутати не підтримали законопроект № 11280-1, який мав заблокувати продаж культурних цінностей і уможливити їх передачу державі. Це рішення Верховної Ради вплине не лише на твори з колекції Медведчука, а й на долю всіх конфіскованих колекцій. Очевидно, про передачу музеям уже не йдеться. Тоді як, зважаючи на втрату десятків тисяч об'єктів, що їх викрали російські війська з музейного фонду України за останні роки, відновлення цього фонду мало б стати стратегічним завданням держави. Особливо на фоні постійно повторюваних гасел про важливість культурної спадщини в контексті війни... Журналісти на початку 2023 року зазначають, що, згідно з декларацією за 2020 рік, Медведчук мав у власності 100 картин російських художників і 80 картин українських кінця ХІХ – початку ХХ сторіччя, 201 картину закарпатських художників, 115 творів сучасного мистецтва, 24 предмети європейського мистецтва. Загалом 520 одиниць. На момент конфіскації йдеться про 316 предметів. АРМА говорить про 285 арештованих картин. Музеї

потенційно розраховують на 149. Якщо ми виведемо за дужки 115 творів сучасного мистецтва, уявляючи, що всі вони або кітч, або портрети О. Марченко, то потенційно 405 одиниць з колекції могли становити музейний інтерес. Постає питання: куди вони поділися, включно з Айвазовським, Орловським, Васильківським і Крижицьким? Міністерство культури та стратегічних комунікацій і Гуманітарний комітет Верховної Ради мають вжити всіх заходів, щоб запрацювали інструменти роботи з конфіскованими на користь держави колекціями: розшук, кваліфікована експертиза й оцінка, визначення предметів, що мають історичну й художню цінність, передача їх до державного музейного фонду (і не обов'язково це має бути Національний художній музей). Але якщо вже йдеться про продаж деяких об'єктів, наприклад, творів російського мистецтва, то це слід робити на професійних, можливо, закордонних майданчиках. Здобуті кошти тоді можна спрямовувати на відновлення й поповнення музейного фонду України». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/11/18/645633_tsinnist_spadshchini_i_tsina_pitannya_shcho.html

Дайджест культурних подій (з 18 по 24 листопада). – Єлизавета Шалига

Анонс культурно-мистецьких заходів у різних містах України та онлайн. Серед них: концерт-презентація альбому «Фата» від українського інді-рок гурту Vivienne Mort у Києві; шоу-прем'єра «Твоя тінь» від театру тіней Teulis, який поєднає акробатику, хореографію, акторську гру, відеопроекції та звуковий супровід, а відтепер і взаємодію з глядачем (Вінниця); онлайн-фестиваль європейського кіно від Представництва ЄС в Україні та європейських культурних інституцій та багато ін. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/event/dajdzhest-kulturnyh-podij-z-18-po-24-lystopada/>

Митці на фронті

Лідер гурту «Бумбокс» відмовився від нагороди Магнітського на знак протесту. – Ганна Тимошенко

Лідер українського гурту «Бумбокс» та військовий А. Хливнюк зробив гучну заяву, відмовившись від премії імені Магнітського. Причиною такого рішення стало вручення цієї нагороди Ю. Навальній, вдові ув'язненого російського опозиціонера О. Навального. У своєму дописі у Facebook Хливнюк зазначив, що як військовий, який захищає Україну від російської агресії, і як батько двох дітей, він не може прийняти нагороду разом із людьми, які публічно ставлять під сумнів необхідність надання Україні західного озброєння. Рішення музиканта стало реакцією на слова Навальної, яка під час інтерв'ю німецькому виданню Die Zeit висловила сумнів у доцільності західної військової допомоги Україні. На її думку, така підтримка призводить до жертв і серед росіян. Премію імені Сергія Магнітського було засновано у 2015 році американським бізнесменом Біллом Браудером, який очолює інвестиційний фонд Hermitage. Нагороду присвячено пам'яті російського аудитора та юриста С. Магнітського, який помер у московському СІЗО 16 листопада 2009 року,

зазнавши переслідувань за викриття масштабної корупції у владних структурах рф. Щороку премію присуджують людям, які зробили значний внесок у боротьбу за права людини та справедливість. У 2024 році лауреаткою стала Навальна. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/32558/lider-gurtu-bumboks-vidmovyvsya-vid-nagorody-magnitskogo-na-znak-protestu/>

«Як ти там, Харків?»: Жадан, Куба та Гамлет зняли в кліпі на підтримку харків'ян (ВІДЕО). – Олексій

«Культурний десант» випустив кліп на пісню О. Ремеза «Як ти там, Харків?», присвячену незламності харків'ян. До зйомок у відео долучилися відомі харків'яни – письменник, музикант і військовий С. Жадан, бойова медикня Ю. «Куба» Сидорова, стріт-арт художник Г. Зіньківський, волонтер і власник харківської кав'ярні «Мейкерс» Д. Кабанець. Автор пісні – військовослужбовець О. Ремез. До війни – лідер рокабілі гурту RvB (Руки'в Брюки). Після повномасштабного вторгнення Ремез брав участь у бойових діях на Луганщині, де отримав поранення. Заразі він – керівник донецького напрямку «Культурного десанту», який постійно виступає з концертами на фронті. Режисером і сценаристом кліпу став військовий А. Клименко. Реалізовано задум у рамках ініціативи «Культурного десанту» із запису серії кліпів та пісень про боротьбу українців за свою свободу, написаних військовими або цивільними. Докладніше:

<https://shotam.info/yak-ty-tam-kharkiv-zhadan-kuba-ta-hamlet-znialysia-v-klipi-na-pidtrymku-kharkiv-ian-video/>

У Києві відбудеться презентація книжки віршів Дмитра Лазуткіна. – Мар'яна Зінченко

У просторі PEN Ukraine 18 листопада відбудеться презентація книжки віршів поета, журналіста й військового Д. Лазуткіна «Будемо жити вічно». Всі вірші цієї книги Лазуткін написав під час війни. Переважну більшість – під час служби в лавах ЗСУ на Мелітопольському та Авдіївському напрямках у складі 47-ї окремої механізованої та 59-ї окремої мотопіхотної бригад. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/234768/2024-11-15-u-kyievi-vidbudetsya-prezentatsiya-knyzhky-virshiv-dmytra-lazutkina/>

У Львові готуються до прем'єри вистави за режисурою військового та актора Дениса Федешова

У Львівському театрі Лесі Українки 22 та 23 листопада відбудеться прем'єра трагікомедії «Мій друг, чорний ельф» за однойменною п'єсою А. Бондаренка у режисурі військового та актора Д. Федешова. Більшість репетицій з акторами він проводив по відеозв'язку, через що виникали певні труднощі у процесі постановки. Однак усе вдалося втілити у короткий термін. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/760770-u-lovi-gotyuyutsya-do-premeri-vistavi-za-rezhisuroyu-viyskovogo-ta-aktora-denisa-fedeshova>

Богдан Бенюк розповів про зустріч із режисером з росії, який служить у ЗСУ. – Ганна Тимошенко

Український актор Б. Бенюк поділився історією про зустріч із російським режисером А. Кавуном, який зараз проходить службу в лавах Сил оборони України. В інтерв'ю для YouTube-проєкту ТСН.ua «Наодинці» Бенюк розповів, як підтримує свого колегу в цей важкий час. Дізнавшись про службу Кавуна, він вирішив особисто приїхати до військової частини, де перебуває режисер. Актор не просто відвідав свого побратима, але й підготував невеличку програму для військових, щоб підтримати їхній бойовий дух. Серед іншого, Бенюк показав фрагмент із відомого фільму «Кандагар», режисером якого є Кавун. Цей момент був особливим, адже більшість воїнів не знали, що режисер, чий фільм вони дивляться, сидить поруч із ними у залі. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/32447/bogdan-benyuk-rozpoviv-pro-zustrich-iz-rezhyserom-z-rosiyi-yakyj-sluzhyt-u-zsu/>

Вшанування пам'яті

У Києві встановили меморіальну дошку-пам'ятник Василю Стусу

На київському будинку, де жив В. Стус, встановлено меморіальну дошку-пам'ятник поету. Погруддя відкрито у день вшанування репресованих поетів. Пам'ятник має присвяту «від небайдужих киян». Збір коштів на краудфандинговій платформі «Спільнокошт» організували благодійний фонд «Солом'янські котики» і «Центр Василя Стуса». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kyievi-vstanovyly-memorialnu-doshku-pam-iatnyk-vasyliu-stusu/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

«Документальна» пропаганда: як російське телебачення розповідає про окупацію Криму й частини сходу України. – Костянтин Задирака, Орест Сливенко

Окуповані території України перебувають під інформаційним контролем росіян. Частина з них підпадає під медіавплив окупантів більш, як десять років. На територіях, які було окуповано після повномасштабного вторгнення, знищення українських і створення власних місцевих медіа були одними з найнагальніших завдань загарбників. Головним же засобом пропаганди на окупованих територіях було термінове забезпечення мовлення центральних російських каналів. На яких жителям окупованих територій демонструють телепродукт, покликаний переконати їх, що окупації насправді немає, а є «возз'єднання з історичною батьківщиною». Центр досліджень «Детектора медіа» на прикладах двох «документальних» мінісеріалів, що трансливалися на російському телебаченні та були присвячені десятиріччю імітацій «референдумів» у Криму та на сході України, проаналізував, як саме російська пропаганда намагається подавати свої тези про окупацію українських територій. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/36737/2024-11-16-dokumentalna-propaganda-yak-rosiyske-telebachennya-rozpovidaie-pro-okupatsiyu-krymu-y-chastyny-skhodu-ukrainy/>

«Гра на випередження». Яким бачать пропагандисти найближче майбутнє підконтрольної ЗСУ частини Курської області. – Віталій Михайлів

Автор аналізує, що писали про ситуацію в Курській області та плани щодо неї як України, так і росії, в пропагандистському сегменті телеграм-каналів. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/36732/2024-11-15-gra-na-vyperedzhennya-yakym-bachat-propagandysty-nayblyzhche-maybutnie-pidkontrolnoi-zsu-chastyny-kurskoi-oblasti/>

Правоохоронці повідомили про підозру пропагандистці, яка працює на окупаційний телеканал «Мариуполь-24». – Мар'яна Зінченко

За даними правоохоронців, фігурантка пішла на співпрацю з ворогом влітку 2024 року і почала працювати на пропагандистський телеканал. Як зазначає прокуратура, діяльність пропагандистки спрямовано на створення позитивного іміджу окупантів та заперечення вчинення ними злочинів проти України. Зокрема, вона бере участь у підготовці та випуску в ефір сюжетів з російськими наративами. За процесуального керівництва Донецької обласної прокуратури їй заочно повідомлено про підозру в колабораційній діяльності (ч. 6 ст. 111-1 КК України). Підозрювану оголошено в розшук, триває досудове розслідування. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/234758/2024-11-15-pravookhorontsi-povidomyly-pro-pidozru-propagandysttsi-yaka-pratsyuie-na-okupatsiynyy-telekanal-maryupol-24/>

Медіа

Як змінилося медіаспоживання в Україні у 2024-му, – дослідження Gradus Research. – Мар'яна Зінченко

Нове дослідження медіаспоживання серед українців, проведене Gradus Research у жовтні 2024 року, продемонструвало значні зміни в популярності каналів і типів контенту. Окрему увагу дослідники приділили вивченню цифрових і традиційних каналів, тривалості та інших особливостей споживання розважального контенту, який наразі переважає. Як ідеться в дослідженні, своїм місцем новинний контент поступається розважальному – основною категорією контенту для українців, яку обирають 79% опитаних, стають художні фільми та серіали. За ними слідує новинні й соціально-політичні програми (68%) та музичні програми (63%). Такі зміни корелюють зі змінами в настроях громадян на третьому році повномасштабної війни в Україні: люди меншою мірою очікують на швидке завершення бойових дій, накопичується втома від новин, відповідно зменшується й інтенсивність стеження за подіями в режимі реального часу. Дослідники зазначають, що телеграм та інші месенджери є ключовими каналами для отримання новин, які використовують 75% респондентів, слідом ідуть соціальні мережі, як-от фейсбук та інстаграм

(56%). Відеоплатформи, включаючи ютуб, також займають значне місце (51%), що вказує на популярність мультимедійного формату новин. Для розваг українці найчастіше звертаються до ютубу та схожих відеоплатформ, що складає 63% медіаспоживання в розважальній сфері. Популярність цих платформ особливо висока серед молоді, яка активно використовує різні види цифрового відеоконтенту, Соціальні мережі та месенджери також активно присутні серед джерел контенту для розваг: там відеоконтент споживають 58% і 53% опитаних українців відповідно. Частка телеграму в користуванні месенджерами стабільно висока. Навіть попри заборону користування цим ресурсом для держслужбовців і військових на службових пристроях, телеграм в Україні й далі посідає перше місце серед месенджерів (90%). За ним ідуть вайбер (77%) та фейсбук-месенджер (51%). Частка користувачів цих платформ дещо зменшилася порівняно з березнем та жовтнем 2023 року. Натомість частка ватсапу зросла з 21% до 30% за рік. Фейсбук, інстаграм та тікток є найпопулярнішими соціальними мережами наразі. Загалом, 72% опитаних протягом останнього тижня використовували фейсбук, а 61% – інстаграм. Такі мережі є важливою платформою не тільки для новин, а й для соціальної взаємодії та самовираження. Серед стримінгових сервісів популярність за ютуб-м'юзик із часткою 45% респондентів. На другому місці – спотифай (15%). Українці все частіше слухають музику чи переглядають відео на цих платформах, що відображає поступову зміну традиційних медіа на користь цифрових платформ. Докладніше:

<https://ms.detector.media/withoutsection/post/36734/2024-11-15-yak-zminylosya-mediaspozhyvannya-v-ukraini-u-2024-mu-doslidzhennya-gradus-research/>

100 років в ефірі: в Києві пройшли урочистості з нагоди ювілею Українського радіо. – Оксана Наумова

15 листопада в Національній опері України відбулися урочистості з нагоди 100-річчя Українського радіо. У рамках святкування пройшов концерт Заслуженого академічного симфонічного оркестру «Українського радіо» під орудою головного диригента В. Шейка. Докладніше:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/8631/2024-11-16-100-rokiv-v-efiri-v-kyievi-proyshly-urochystosti-z-nagody-yuvileyu-ukrainskogo-radio/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

У Кривому Розі демонтували пам'ятники Пушкіну та Лермонтову. – Анна Коваленко

У Центрально-Міському районі Кривого Рогу демонтовано пам'ятники представникам російської культури. Докладніше:

<https://lifepravda.com.ua/culture/u-krivomu-rogu-demontuvali-pam-yatnik-oleksandru-pushkinu-ta-mihaylu-lermontovu-304876/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Ярмарок та фестиваль вертепів: як у Луцьку планують відзначити

різдвяні свята

Під час воєнного стану цьогоріч різдвяні свята у Луцьку відбудуться без гучних концертів, проте розважальну програму все ж підготували. Це благодійний різдвяний ярмарок навпроти Волинського національного університету імені Лесі Українки, творчий проєкт «Різдвяна майстерня», фестиваль вертепів «З Різдом Христовим», «Різдвяні піснеспіви» тощо. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/760546-yarmarok-ta-festival-vertepiv-yak-u-lutsku-planuyut-vidznachiti-rizdvyani-svyata>

Колись соромилися своїх ідей, а тепер пропонують їх місцевій владі: на Закарпатті створили молодіжну раду та хаб. – Марія Лаврів

У селі Імстичово Білківської громади місцеві молоді активісти майже два роки тому відкрили молодіжний хаб «СтріХа», де можна пограти в настільні ігри, подивитися фільм чи просто поспілкуватися з друзями. Авторка розповідає, як місцева активістка Л. Биба згуртувала підлітків у першу молодіжну раду, яка повідомляє владі про свої потреби та змінює громаду на краще. Докладніше:

<https://shotam.info/na-zakarpatti-stvoryly-molodizhnu-radu-ta-khab/>

Благодійність. Меценатство

Укрзалізниця запускає другий благодійний рейс Підпільного Стендапу в електричці: деталі події. – Олексій

Після повного викупу квитків на перший благодійний рейс стендапу, Укрзалізниця разом із Підпільним Стендапом та фондом «Повернись живим» 16 листопада провели друге коло електричкою «Святошин – Дарниця – Святошин». Мета заходу – підтримка бойових бригад Сил Оборони України. Кошти, зібрані під час рейсу, спрямують на закупівлю кейсераків і засобів РЕБу. Виступали відомі коміки: Василь Байдак, Лана Чубаха, Нікіта Трандафілов та Ігор Нерівний. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrzaliznytsia-zapuskaie-druhyy-blahodiynny-reys-pidpilnoho-stendapu-v-elektrychty-detalii-podii/>

На благодійному концерті у Музеї Корсаків зібрали вісім тисяч гривень на аптечки для військових

У Луцьку, у Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків, відбувся благодійний концерт «Українська Душа» у рамках марафону «Арт-батальйон». На сцені 14 листопада виступив хор «Агіос» Волинської Православної Богословської Академії ПЦУ. Вдалося зібрати 8,1 тисяч гривень на аптечки для військових. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/760785-na-blagodiynomu-kontserti-u-muzei-korsakiv-zibrali-visim-tisyach-griven-na-aptechki-dlya-viyskovikh>

Фестивалі

«КиївПрайд» вирішив перенести фест, який припадав на День пам'яті жертв Голодомору: пояснення організаторів. – Оксана Заблоцька

ГО «КиївПрайд» тиждень тому анонсувала проведення благодійного освітнього фестивалю «Квір-пропаганда Фест» 23–24 листопада. Ці дати збігаються з Днем пам'яті жертв Голодомору, який відзначають щороку в четверту суботу листопада. Попри обурення громадськості організатори спершу не скасовували захід, однак згодом вирішили його перенести. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/879591-kiivprajd-ne-skasuvav-fest-akij-pripadae-na-den-pamati-zertv-golodomoru-poasnenna-organizatoriv/>

Театр

«Мистецтво – це підтримка». Історія фестивалю «Дім Актора. Занурення» в Запоріжжі, який не зупинили обстріли. – Юлія Лінник

У Запоріжжі з 7 по 10 листопада відбувся театральний фестиваль. Посилені обстріли росіянами міста не змогли його скасувати. Лише на День жалоби, 8 листопада, дещо змінили програму. Подія об'єднала театральних митців з Києва, Львова, Дніпра, Харкова. Докладніше у репортажі:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-zaporizhzhiv-vidbuvsya-teatralnij-festival-dim-a-ktora-zanurennya-304877/>

У Херсоні відбувся прем'єрний показ вистави «Станція, або Розклад бажань»

У Херсоні відбулася прем'єра вистави «Станція, або Розклад бажань» за п'єсою О. Вітра. Це творчий експеримент «Фестивального центру» у співпраці з колективом Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру імені Миколи Куліша. Режисерка-постановниця – з.д.м. України І. Корольова. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/760727-u-khersoni-vidbuvsya-premerniy-pokaz-vistavi-stantsiya-abo-rozklad-bazhan>

У Луцьку показали драму Івана Франка від режисера вистави «Конотопська відьма». – Тетяна Маркопольська

Київський академічний театр «Золоті ворота» виступив з виставою у Луцьку. На сцені Експериментального театру «Адреналін» 15 листопада трупа показала драму «Украдене щастя» за однойменною п'єсою І. Франка. Її поставив режисер І. Уривський. Постановка є лауреатом премії «Дзеркало сцени» в номінації «Краща вистава молодих режисерів». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/760488-u-lutsku-pokazali-dramu-ivana-franka-vid-rezhisera-vistavi-konotopska-vidma>

У Харкові відбудуться читання п'єс, що були придумані під час фестивалю «Харківське море». – Антон Малиновський

19 листопада Харківський державний академічний театр ляльок імені В. А. Афанасьєва покаже вистави, які придумали під час літнього фестивалю «Харківське море». Докладніше:

<https://lyuk.media/news/plays-from-the-sea-of-kharkiv/>

Ця історія відгукнеться і потішить око: у Волинському театрі ляльок покажуть виставу для дорослих

У Волинському театрі ляльок 24 листопада відбудеться прем'єрний показ вистави «Як кохався дон Перлімплін з Белісою в саду». Режисер В. Гура визначає жанр постановки – трагіфарс. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/760935-tsya-istoriya-vidguknetsya-i-potishit-oko-u-volinskomu-teatri-lyalok-pokazhut-vistavu-dlya-doroslikh>

«Відчуття провини, що ми нічого не знаємо»: драматургиня Ворожбит про причини театрального буму серед українців. – Марина Клюєва

«Є дуже різні причини, напевно, одна дуже проста і побутова – люди опинилися в замкненому колі, вони мають менше доступу до якихось розваг за кордоном, ще десь, і вони шукають тут місце таке. Це така дуже проста річ, проста відповідь. У той же час несвідомо люди шукають якихось відповідей на питання, їм потрібен якийсь діалог, соціалізація. Їм хочеться прийти в якесь місце, де буде багато людей після нічних обстрілів, з якими вони переживають спільний досвід, і вони зможуть зі сцени побачити щось, що їм відгукується. Якщо це відгукується, на жаль, це не завжди так... І в той же час є потреба в якомусь такому... Плекати щось своє, це підсвідоме таке, але підтримувати українську культуру, вивчати глибше. У нас всіх, напевно, є відчуття провини, що ми нічого не знаємо або що ми мало знаємо. І цей бум, який зараз здійснюється з певних причин, він допомагає людям глибше себе зрозуміти. І в той же час у нас дійсно з'явилися режисери молоді, яскраві імена, і в нас багато сучасної живої, якісної драматургії. На жаль, це не завжди співпадає, ці режисери з драматургами, але це точно тенденція останніх 5–10 років», – зазначила драматургиня Н. Ворожбит. Джерело:

<https://espresso.tv/kultura-vidchuttya-provini-shcho-mi-nichogo-ne-znaemo-dramaturginya-vorozhbit-pro-prichini-teatralnogo-bumu-sered-ukraintsiv>

Мене цікавить те, що психологічно відбувається після війни: польський режисер Гжегож Яжина про майбутню постановку в Києві. – Віталій Портніков

Польський режисер і сценарист Гжегож Яжина в інтерв'ю розповідає про польський театр, унікальність української публіки та нову постановку в Київському драматичному театрі ім. Лесі Українки. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-rozмова-z-yazhinoyu-pro-polskiy-teatr-unikalnist-ukrainskoi-publiki-ta-novu-postanovku-v-kievi>

Хореографічне мистецтво

«Реконструкція» архетипів: містичний танцювальний перформанс про жіночу сутність від Monada dance project. – Дар'я Тарасова

На початку листопада у просторі Center Stage у Києві відбулася прем'єра містичного перформансу «Реконструкція» («ReCONSTRUCTION») від Monada dance project. MDP – це авторський перформативний проєкт режисерки,

хореографки, кураторки мистецьких проєктів і популяризаторки сучасного танцю в Україні К. Шишкарьової. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-rekonstruktsiya-arkhetipiv-mistichniy-tantsyuvalniy-performans-pro-zhinochu-sutnist-vid-monada-dance-project>

Музика

Світова прем'єра з елементами містифікації: як у Києві презентували віднайдену барокову оперу Бортнянського «Креонт». – Наталка Писанка

В Україні барокову оперу «Креонт» Д. Бортнянського донедавна вважали втраченою. Молодий на той час композитор з Глухова, учень італійського майстра Бальдассаре Ґалуппі, поставив її вперше у Венеції у 1776 році. І от 248 років потому, 11 листопада в залі Дипломатичної академії відбулася українська прем'єра цієї тригодинної опери. До виконання запросили топових музикантів та Капелу «Думка». Авторка розповідає: де всі ці роки ховався «Креонт»; як барокова музика звучить у сучасному виконанні; чому її виконують у Дипакадемії, а не в професійній музичній інституції; в якій країні цю оперу нині вже ставлять і в чому полягає «містифікація». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/prem-yera-kreonta-304872/>

У Рівному виступить знаменитий британський диригент

У залі камерної та органної музики Рівненської обласної філармонії виступить відомий британський диригент Стівен Еллері. Концерт «Печаті ночі» відбудеться 19 листопада. Разом зі Стівеном Еллері на сцені виступатиме академічний камерний оркестр обласної філармонії. Докладніше про програму:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/760484-u-rivnomu-vistupit-znamenitiy-britanskiy-dirigent>

ДК Енергетик, Хейтспіч, Renie Cares. Третя штурмова випустила свій перший музичний альбом. – Анастасія Большакова

На музичних платформах вийшов перший альбом Третьої штурмової бригади «Епоха». До його створення запросили 8 молодих українських артистів. Вони записали пісні, натхненні 3 штурмовою бригадою, та безкоштовно передали права на них військовим. Збірка вийшла мультижанровою, втім об'єднана спільною тематикою. Учасники: гурт «Хейтспіч», панк-рокери «Проклятий ***», панки з «Два Два Дев'ять [229]», реп-гурт PVNCH, постпанк «ДК Енергетик», інді-колектив Renie Cares, дарк-фольк Zwymtar та альтернативний гурт «Пророки». Також до створення альбому долучилися восьмеро молодих режисерів, котрі створили кліпи до усіх пісень. Їх опублікують вже за декілька днів. У відео режисери закладали власне бачення та не мали обмежень в роботі з ідеями: «Наприклад, кліп для гурту Zwymtar знімала молода дівчина режисер, яка втратила батька на цій війні. І це її особисте переосмислення». Як розповідає начальниця відділення комунікацій Третьої штурмової бригади, лейтенант ЗСУ Х. Бондаренко, «Епоха» – проєкт, над яким працювала ціла команда: «Ми давно працюємо не лише як військова пресслужба, оскільки намагаємося створити запит на мілітарі-культуру. Спочатку це був проєкт „Двіж”, коли військові в неформальній атмосфері

спілкувалися з цивільними. На кожен таку зустріч кликали молодих артистів. Ми об'їхали так всю країну та навіть декілька країн Європи. І завжди збирали повні зали». Згодом розпочали розширювати співпраці – почали роботу над фільмом «Ми були рекрутами» з режисером Л. Левицьким, моновиставу «Ненароджені для війни» з колективом «Чорного квадрату». Поступово з'явилася ідея й музичного альбому. У Києві 7 грудня також відбудеться концерт з презентацією «Епох». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/noviy-muzichniy-albom-tretoji-shturmovoji-brigadi-304871/>

Україна посіла третє місце на «Дитячому Євробаченні 2024». – Іванна Якимчук

16 листопада відбувся фінал дитячого пісенного конкурсу «Євробачення». Перемогу здобув грузинський співак Андрій Путкардзе, представник від України А. Котенко посів третє місце. Докладніше:

https://zaxid.net/ukrayina_posila_tretye_mistse_na_dityachomu_yevrobachen_ni_2024_n1597950

Музикантів співачки Олі Цибульської мобілізували перед концертом у Вараші. – Вікторія Ейсмунт

Співробітники територіального центру комплектування та соціальної підтримки за дві години до концерту у Вараші на Рівненщині вручили повістки музикантам української співачки Олі Цибульської, тож вона захід, запланований на 16 листопада, скасувала. Докладніше:

https://zaxid.net/muzikantiv_spivachki_oli_tsibulskoyi_mobilizovali_pered_k_ontsertom_u_varashi_n1597942

Кіномистецтво. Кінопрокат

Найкращим фільмом Міжнародного кінофестивалю в Аррасі стала стрічка Жанни Озірної «Медовий місяць». – Поліна Горлач

Фільм Ж. Озірної «Медовий місяць» здобув гран-прі журі «Золотий атлас» на Міжнародному кінофестивалі в Аррасі. Стрічку було представлено в головній секції Європейського конкурсу. Французький дистрибутор картини отримає грант у розмірі 12 000 євро, наданий Міською спільнотою Арраса. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/882543-najkrasim-filmom-miznarodnogo-kinofestivalu-v-arrasi-stala-stricka-zanni-ozirnoi-medovij-misac/>

Історична драма «БожеВільні» перемогла на кінофестивалі у Болгарії. – Дар'я Тарасова

У Софії з 8 по 15 листопада пройшла друга частина V Міжнародного фестивалю етнографічного кіно «ОКО». З 2023 року це спільний кінофестиваль України та Болгарії, перша частина заходу цього року відбулася у Болграді з 8 по 15 вересня. Історична драма-трилер Д. Тарасова «БожеВільні» про каральну психіатрію в СРСР отримала головну нагороду ОКО Jury Grand Prize секції ОКО GLOBAL (повнометражний конкурс). Режисер фільму отримає нагороду у

сумі 1000 євро, фестивальний трофей та диплом. Оператор-постановник Є. Кирей і художник-постановник І. Тищенко отримали також нагороду «за візуальний стиль та створення аутентичної атмосфери, яка занурює глядачів в епоху тоталітаризму, що посилює прийняття історичної теми фільму». Докладніше:

<https://espreso.tv/kino-istorichna-drama-bozhevilni-peremogla-na-kinofestivali-u-bolgarii>

Психологічна драма «Солдатик» здобула перемогу на фестивалі «ОКО» в Софії. – Ольга Кацімон

Короткометражний фільм «Солдатик» режисера Д. Дедкова, отримав головний приз у номінації національних короткометражних фільмів V Міжнародного фестивалю етнографічного кіно «ОКО» у Софії. Стрічку створено на замовлення ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України», вона базується на оповіданні бійця ЗСУ О. Розумова «93%». Фільм розповідає історію важкопораненого українського солдата, якого зіграв актор П. Шпегун. Після втрати пам'яті герой набуває надприродної здатності мандрувати між світом живих та світом мертвих, знаходячи душі загиблих воїнів. Картина порушує питання реабілітації поранених військових та підкреслює важливість зв'язку між рідними людьми. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/234817/2024-11-16-psykhologichna-drama-soldatyk-zdobula-peremogu-na-festyvali-oko-v-sofii/>

З Олександром Тереном: відбулася прем'єра фільму про український балет в еміграції. – Ольга Паньків

У Нью-Йорку на кінофестивалі DOC NYC відбулася прем'єра документального фільму «Перший ряд», що розповідає про балерину Алексіс, яка емігрує через війну, та її зустріч з військовим Олександром. Картина підкреслює роль мистецтва, зокрема балету, у заліковуванні фізичних та емоційних ран і наданні нових можливостей після важких випробувань. Продюсеркою стрічки стала відома американська актриса Сара Джессіка Паркер, а головну роль виконав О. Терен, ветеран війни та громадський діяч. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/premyera-filmu-pershiy-ryad-oleksandr-teren-znyavsya-filmi-pro_n2688224

Світова прем'єра фільму «Мишоловка» відбудеться на Талліннському кінофестивалі «Темні ночі»

На Tallinn Black Nights Film Festival відбудеться світова прем'єра фільму «Мишоловка», знятого українським військовим С. Касторних. Трилер стане єдиним українським проектом, який було відібрано до основної конкурсної програми. Над стрічкою працювали чинні військові та ветерани І. Лукін, О. Семенець, Є. Павлович, Р. Двойнос, Н. Грабар, С. Жадан, Є. Турчинов та інші. Фільм знято без державного фінансування. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/svitova-prem-iera-filmu-mysholovka-vidbudetsia-na-tallinnskomu-kinofestyvali-temni-nochi/>

Одразу на кількох кінофестивалях у Великій Британії покажуть українські фільми. – Дар'я Тарасова

У Великій Британії розпочалася особлива культурна програма. Одразу на кількох фестивалях демонструватимуть українське кіно у межах проєкту «Україна на екрані». Покази фільмів пройдуть на фестивалях CINECITY – Брайтон, Лідс, Корнуолл. Це спільний проєкт Brighton Cinesity та Dovzhenko Centre, організований за фінансової підтримки програми UK/UA Creative Partnerships, розробленої Британською Радою в Україні та Українським інститутом. У програмі: «Земля» О. Довженка; «Тіні забутих предків» С. Параджанова; «Київські фрески» С. Параджанова; «Ти – Космос» П. Острікова; «Редакція» Р. Бондарчука; «Квіти України» А. Борец; блоки короткого метру від Kyiv International Short Film Festival. Докладніше:

<https://espreso.tv/kino-odrazu-na-kilkokh-kinofestivalyakh-u-velikiy-britanii-pokazhut-ukrainski-filmi>

У Києві презентували документальний фільм про костел святого Миколая. – Ольга Кацімон

16 листопада у київському костелі святого Миколая відбулася прем'єра документального фільму «Костел святого Миколая. Загартований долею», створеного EWTN Україна. У стрічці відтворено історію побудови храму. На заході були присутні представники дипломатичних посольств та місій в Україні. Зокрема надзвичайні і повноважні послы Хорватії, Румунії, Чеської Республіки, а також тимчасові повірені у справах Республіки Польща в Україні та у справах Республіки Ірак в Україні та радник Посольства Грузії. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/234840/2024-11-17-u-kyievi-prezentuvaly-dokumentalnyy-film-pro-kostel-svyatogo-mykolaya/>

Фільм про Івана Дзюбу та Марту тепер можна переглянути онлайн

Документальна стрічка «Іван і Марта» режисера С. Буковського вийшла в онлайн-кінотеатрі «Титр». Її можна подивитися українською мовою з англійськими субтитрами. Музику для фільму написав італійський композитор Сандро ді Стефано, представник «нової європейської школи кіномузики». Він створив музику до картини безплатно, щоб підтримати Україну. Пізніше стрічка вийде також на платформах MEGOGO і Takflix. Докладніше:

<https://chytomo.com/film-pro-ivana-dziubu-ta-martu-teper-mozhna-perehlianuty-onlajn/>

Документальний фільм «Да Вінчі» про Дмитра Коцюбайла вийшов на MEGOGO. – Олексій

На платформі MEGOGO з'явився документальний фільм «Да Вінчі», присвячений пам'яті видатного добровольця та Героя України Д. «Да Вінчі» Коцюбайла. Докладніше:

<https://shotam.info/dokumentalnyy-film-da-vinchi-pro-dmytra-kotsiubayla-vyyshov-na-megogo/>

«Фортеця Маріуполь. Хрещена»: з'явилась нова серія документального циклу від Babylon'13

Babylon'13 продовжує роботу над документальним циклом «Фортеця Маріуполь», який стартував весною 2022 року в період оточення та повної ізоляції міста. Новий фільм вже доступний для перегляду на YouTube. Новий етап циклу, який стане заключним, познайомить глядачів із захисниками, які провели в російському полоні понад два роки, повернулися додому та зараз проходять реабілітацію і повертаються до життя на волі. Перший фільм знайомить з Т. «Хрещеною» Теплюк – 70-річною медикинею полку «Азов». У минулому – медик війни в Афганістані та операційна сестра пологового будинку на Київщині, вона пройшла Революцію Гідності – допомагала пораненим на майдані, звідки поїхала до Маріуполя. Повномасштабне вторгнення Хрещена зустріла в оточеному Маріуполі разом з рідним полком. Разом з побратимами та посестрами жінка потрапила у російський полон, де пробула 228 днів. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/fortetsia-mariupol-khreshchena/>

Документальний фільм «Озброєні піснею» виходить на українських стримінгах

16 листопада документальна стрічка «Озброєні піснею» американського режисера-документаліста Раяна Сміта, яка розповідає зворушливі історії українських виконавців про боротьбу, мужність та голос України у світі, вийшла онлайн на Київстар ТБ, Megogo та Sweet.tv. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-ozbroieni-pisneiu-onlain/>

«Славу примножувати справами». Прем'єра фільму про родину Розумовських у Чехії. – Ростислав Хотин

В Чехії відбулася прем'єра документального фільму чеських документалістів про історію родини Розумовських – нащадків останнього гетьмана козацької України Кирила Розумовського. В кінці XIX та першій половині XX століття значна частина роду Розумовських проживала в чеській Силезії, що на північному сході країни. Фільм має назву «Розумовські з Вікштейна. Одисея еміграції» і показує переплетіння долі роду Розумовських з буремними подіями, які випали на долю Центральної та Східної Європи. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/rozumovsky-film-chekhiya/33204676.html>

Добровольці-рятувальниці зі Шпанова знялися у стрічці «BurningWomen»

Вийшов тизер документального фільму «BurningWomen» – про жінок-добровольців у пожежно-рятувальній справі, в якому знялися жінки-добровольці з Рівненщини. Спеціальний показ стрічки відбудеться 20 листопада у Києві. Докладніше:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/760245-dobrovoltsi-ryatuvalnitsi-zi-shpanova-znyalisya-u-strichtsi-burningwomen>

Відбудеться прем'єрний показ фільму Суспільного «Йона. Голодне

марення». – Оксана Наумова

Документальна стрічка розповідає про трансформацію української художниці болгарського походження Й. Тукусер, яка через мистецтво досліджує тему голодомору. Прем'єрний публічний показ, приурочений до вшанування пам'яті жертв Голодоморів різних років, відбудеться 21 листопада у Будинку кіно. Докладніше:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/8627/2024-11-15-vidbudetsya-premiernyy-pokaz-filmu-suspilnogo-yona-golodne-marennya/>

Війна, секс і Радянський Союз: про що знімають режисери-початківці. – Ігор Кромф

Національний конкурс короткометражних фільмів на 53-му кінофестивалі «Молодість» складався з 20 стрічок, поділених на чотири секції. Сучасний український короткий метр (почасти це дебют режисерів) говорить про різні аспекти соціального простору, який змінила війна, намагається віднайти відповіді на сьогоднішні питання в минулому й рефлексує на не пов'язані з війною теми. Автор передивився всю програму Національного конкурсу «Молодість» й розповідає, про що знімають режисери-початківці та їхні досвідченіше колеги. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/11/16/645215_viyna_seks_i_radyanskiy_soyuz_pro_shcho.html

«У Бога своя математика»: режисер Денис Тарасов і акторка Ірма Вітовська про стрічку «БожеВільні» та її прокат. – Ліза Цареградська

На «Радіо Культура» режисер Д. Тарасов та акторка І. Вітовська розповіли про історичну драму «БожеВільні»: як зацікавила тема, що використовували для підготовки до зйомок, про складнощі з прокатом тощо. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/882603-u-boga-svoa-matematika-reziser-denis-tarasov-i-aktorka-irma-vitovska-pro-stricku-bozevilni-ta-ii-prokat/>

Декоративно-ужиткове мистецтво

«Чорний вогонь Гавареччини»: як маленьке село стало символом відродження незалежності. – Оксана Демич

«У Львівському скансені триває виставка „Чорний вогонь Гавареччини” кураторства Р. Зілінка про чорнодимлену кераміку й історію одного з останніх осередків цього ремесла. Цей проєкт розповідає про шлях до перевідкриття власної ідентичності й силу горизонтальних зв'язків громадянського суспільства. Через історію про збереження конкретної культурної практики можемо нагадати собі, чому вдалося відродити українську незалежність наприкінці ХХ століття і чому нам під силу захистити ідентичність і державність зараз, у часи війни». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/11/17/645253_chorniy_vogon_gavarechchini_yak.html

Просвітництво

У Рівненській обласній бібліотеці презентують виставку про Голокост
Йдеться про виставку «Голокост у гебіті „Рівне”». Відкриття відбудеться 19 листопада. Експозиція висвітлює історію Голокосту на теренах Рівненського району через 11 згорнутих стендів. Докладніше:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/760286-u-rivnenskiy-oblasniy-bibliotetsi-prezentuyut-vistavku-pro-golokost>

Українці Курщини: про фольклор, ідентичність і зросійщення розповідає етномузиколог Євген Єфремов. – Tetiana Novytska

«...У суспільстві актуалізувалася тема історії етнічних українців на території сучасної росії. Ще на початку року, 22 січня, у День Соборності, указом президента постановлено випрацювати план дій для „збереження національної ідентичності українців на історично населених ними територіях російської федерації”. Серед російських земель, де проживають етнічні українці, – Курська, Білгородська, Брянська, Воронежська, Ростовська області, Кубань, Стародубщина, Північна та Східна Слобожанщина в межах Краснодарського краю. Окремі райони Курщини періодично входили до земель сучасної України на різних етапах історії протягом тисячі років: від часів Русі через добу козаччини і резиденції гетьмана Івана Мазепи (в заснованому ним селі Іванівське Рильського району досі існують його палати) і до часів УНР. Етнічними українськими землями Слобожанщини вважається південь Курщини, колонізований українцями. Однак політика жорсткої деукраїнізації українського населення, його тотального зросійщення, яку провадила росія протягом усього ХХ століття на своїх територіях, призвела до майже повного нівелювання української ідентичності серед етнічних українців на цих землях. Як відзначає історик В. Маслійчук, „за переписом 1897 року в Суджі було 61% «малоросів» і 37% росіян. Перепис 2020 року дав 96% росіян і трохи понад 1% українців. Подібну ситуацію матимемо на усій північній і східній Слобожанщині”. Державну політику росії спрямовано на остаточну асиміляцію української національної меншини. Тож одним із нечисленних факторів, які дотепер засвідчують представленість етнічних українців на території росії, є фольклор». Про українську традицію на території Курщини, причини її існування та умови винищення розповідає етномузиколог, засновник та керівник гурту автентичного фольклорного співу «Древо» Є. Єфремов. Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/14016>

Література. Книговидання

В «Українському домі» стартував книжковий фестиваль «Фундамент: Історії про культуру». – Ропасва Жанна

14–17 листопада в «Українському домі» проходив книжковий фестиваль, присвячений культурі, мистецтву та гуманітаристиці. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/11/v-ukrayinskomu-domi-startuvav-knyzhkovyj-festyval-fundament-istoriyi-pro-kulturu/>

«Книгарня Є» розпочала всеукраїнську премію для сучасної прози

різноманітних жанрів. – Микита

Українська книжкова мережа «Книгарня Є» анонсувала початок власної премії «Своя полиця» для літераторів з України. До участі приймають фантастичні твори (категорія «Ілюзіоністи») та романи без такої компоненти (категорія «Реалісти»). Подати романи можуть видавництва, читачі або самі автори. Докладніше про умови участі:

<https://shotam.info/knyharnia-ye-rozpochala-vseukrainsku-premiuu-dlia-suchasnoi-prozy-riznomanitnykh-zhanriv/>

Польща, США та Німеччина: які нові переклади виходять за кордоном?
– Анастасія Андрушко

У Польщі у видавництві Kew незабаром вийде збірка оповідань «Червоні на чорному сліди» української кінорежисерки та письменниці Ірини Цілик. Польською книжку переклала Катажина Фішер, яка регулярно співпрацює з польським культурним журналом Dwutygodnik. Переклали книжку у межах програми підтримки перекладів Українського інституту книги. Окрім того, у Польщі також заплановані презентації видання... У Німеччині у видавництві Mauke вийде збірка оповідань «Тільки не гавкай» української письменниці Олени Захарченко. У німецькому виданні книжка отримала назву «Bloß nicht bellen», переклала книжку Ютта Ліндекугель. У книгарнях вона з'явиться у грудні 2024 року. Це вже друга книжка авторки, перекладена німецькою мовою. Перша – роман «Вертеп. #Романпромайдан» у перекладі Ютти Ліндекугель, який вийшов друком у видавництві Mauke у березні 2024 року. Так, роман «За спиною» української перекладачки та письменниці Гаськи Шиян вийде у США взимку 2026 року у серії Українського наукового інституту Гарвардського університету. Перекладачем став Ісаак Стекхаус Віллер. Також у межах серії вийде книжка «Омелян Пріцак та інтелектуальні початки українського «гарвардського дива» українського історика та письменника Андрія Портнова. Її буде видано влітку 2025 року. Крім того, у серії Українського наукового інституту Гарвардського університету видадуть ще дві книжки українських авторів – «Мобільні хвили буття» Володимира Рафесенка влітку 2025 року у перекладі Марка Андричика та «Око розуму. Візія, пам'ять і медитація в українському проповідництві XVII століття» Марії Грації Бартоліні восени 2025 року. Докладніше:

<https://chytomo.com/polshcha-ssha-ta-nimechchyna-iaki-novi-pereklady-vykhodiat-za-kordonom/>

У Луцьку презентують книгу про Голодомор, адресовану юному поколінню

18 листопада у Волинському краєзнавчому музеї до 91-ї річниці пам'яті жертв Голодомору відбудеться презентація книги В. Марущак «Пустеля. Голодомор. Український південь». Авторка – українська письменниця, очільниця Миколаївської обласної організації спілки письменників України, котра нині проживає у німецькому місті Хайльбронн, опікуючись зв'язками українців за кордоном. Цільова аудиторія книги – юне покоління. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/760225-u-lutsku-prezentuyut-knigu-pro-golodomor-adresovanu-yunomu-pokolinnnyu>

Комікс «Коротка історія української літератури»: що заховано у мальовисі Остапа Українця, Юлії Вус та Івана Кипібіди. – Олеся Котубей-Геруцька

Мальовис – не лише розважальний жанр, у чому вчергове переконує комікс «Коротка історія української літератури» від видавництва «Видавництво». Книжку створив літературознавець і військовий О. Українець, а проілюстрували коміксиста Ю. Вус та І. Кипібіда. У програмі «Ранок культурної людини» команда авторів розповіла, які алегорії і відсилки заховали у мальовисі, як вдалося розповісти про тисячу років української літератури на сотні сторінок та яких героїв було особливо складно зобразити. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/877449-komiks-korotka-istoria-ukrainskoi-literaturi-so-zahovano-u-malopisi-ostapa-ukrainca-ulii-vus-ta-ivana-kipibidi/>

Музейна справа

У Києві створять перший в Україні Музей авангарду

На базі Музею історії міста Києва створять перший в Україні Музей авангарду. Нині колекція налічує вже понад 50 робіт – від періоду класичного авангарду першої половини ХХ ст. і до сучасності. Зокрема, представляють твори А. Петрицького, О. Богомазова, О. Тістола, О. Животкова та інших митців. Музей покликаний зберегти та популяризувати спадщину українських художників-авангардистів, які зробили значний внесок у світову культуру. Роботи для нього подарували колекціонери та художники, які доповнили наявну збірку з фондової колекції Музею історії Києва. За словами директорки Музею історії міста Києва Д. Попової, головне завдання Музею авангарду – відновити історичну справедливість, повернути Києву славу авангардного міста та здійснити «культурну деколонізацію». Адже десятиліттями рф привласнювала собі досягнення українських авангардистів. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-kyievi-stvoryat-pershyj-v-ukrayini-muzej-avangardu/>

У Музеї волинської ікони презентували факсимільне видання Галицько-Волинського Євангелія XII століття

Факсимільне видання Галицько-Волинського Євангелія побачило світ у межах видавничого проєкту «Повертаємо в Україну культурну спадщину», що здійснюється видавництвом «Горобець» у партнерстві з іншими установами. Мета проєкту, який започатковано у 2009 році, – повернути у вигляді факсимільних копій давні українські рукописні книги, які сьогодні зберігаються у бібліотеках та музеях країн Європи, США та, на жаль, росії. «Завдяки подвижницькій праці видавців, науковців, Українського культурного фонду, меценатів, безцінні пам'ятки рукописної спадщини України стають доступними дослідникам і усім, хто цікавиться історією та культурою. У фондах нашого музею уже є ряд зразків писемних факсимільних видань, які безпосередньо пов'язані з Волиню... Це: Луцьке Євангеліє XIV ст., Луцький Псалтир 1384 р.,

Холмське Євангеліє XIII ст. та інші», – розповіла директорка Музею волинської ікони Т. Єлісеєва. Керівниця видавництва Г. Горобець зазначила, що у 2020 році для Музею волинської ікони вони також передали шість унікальних видань. «На сьогодні ми видали вже 10 книг, тому маємо вам подарувати ще 4 наших нових видання. Так, Музей волинської ікони стане п'ятим в Україні, який матиме повну колекцію наших факсимільних видань. У грудні–січні готуємо до друку ще два нові видання – це Дубенське і Турівське Євангеліє. Ми презентуємо наші книги не лише в Україні, а й за кордоном, бо там вважають, що всі українські середньовічні рукописи є російськими. Тому ми доносимо світові, що сучасна українська держава володіє такою багатогою і непересічною спадщиною», – розповіла Горобець. Видавці зауважили, що оригінал Галицько-Волинського Євангеліє дотепер зберігається у російській Третяковській галереї. Електронні копії сторінок рукопису видавництво отримало ще до початку російсько-української війни у 2014 році. Ця пам'ятка є цінним джерелом для вивчення церковнослов'янської мови в українській редакції, адже містить діалектні особливості тогочасних жителів Галичини та Волині. Видання доповнене науковою частиною, що містить історіографічне, мовно-орфографічне та мистецьке дослідження. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/760407-u-muzei-volinskoj-ikoni-prezentovali-faksimilne-vidannya-galitsko-volinskogo-evangeliya-khii-stolittya>

У Рівному відкрили виставку «Модистки: ремесло і творчість»

15 листопада у Рівненському обласному краєзнавчому музеї відбулося відкриття виставки «Модистки: ремесло і творчість». Її авторкою є Г. Данильчук. Заступниця директора з наукової роботи О. Яремчук зауважила, що майже всі експонати виставки: старі світлини із родинних альбомів, раритетний одяг, різноманітні старовинні пристрої, якими користувалися швачки в першій половині ХХ століття – з фондів музею. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/760395-u-rivnomu-vidkrili-vistavku-modistki-remeslo-i-tvorchist>

Охорона культурної спадщини

Удар рф по Одесі 14 листопада: серед пошкоджених будівель – пам'ятки культурної спадщини ЮНЕСКО. – Ольга Бабишена

Під час комбінованого масованого удару по Одесі 14 листопада російська терористична армія пошкодила пам'ятки культурної спадщини, які перебувають під захистом ЮНЕСКО, інформує Мінкульт. Опубліковано перелік. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-udar-rf-po-odesi-14-listopada-sered-poshkodzenikh-budivel-pamyatki-kulturnoi-spadshchini-yunesko>

ЮНЕСКО засудило російські удари по історичному центру Одеси

Відповідний лист-звернення опубліковано на сайті організації. Докладніше:

<https://odesa.rayon.in.ua/news/761003-yunesko-zasudilo-rosiyski-udari-po-istorichnomu-tsentru-odesi>

росіяни пошкодили пам'ятку національного значення – старовинний храм на Сумщині. – Анастасія Большакова

У селі Юнаківка Сумської області зазнала пошкоджень церква Різдва Пресвятої Богородиці, пам'ятка національного значення. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyani-poshkodili-pam-yatku-nacionalnogo-znachennya-cerkvu-bogorodici-v-yunakivci-304864/>

Оголошили підозру путінському археологу, який проводив розкопки в Керчі. – Анастасія Большакова

Прокуратура Криму та міста Севастополь повідомила про підозру російському археологу через незаконні пошукові роботи на об'єкті культурної спадщини України. Своїми розкопками він завдав Україні збитків на суму 200 мільйонів гривень. Йдеться про завідувача сектору археології федерального закладу «Державний ермітаж» у Санкт-Петербурзі. Він працював у Криму та проводив роботи на території українського археологічного комплексу «Стародавнє місто Мірмекій» у районі Керчі. Підозру оголошено на підставі частини 4 статті 298 Кримінального кодексу України про незаконне проведення археологічних робіт та руйнування об'єктів культурної спадщини. «Стародавнє місто Мірмекій» є об'єктом культурної спадщини національного значення. З 2014 року підозрюваний очолював «Мірмекійську археологічну експедицію», проводив незаконні розкопки в Криму. За 10 років роботи команда археологів експлуатувала «площі сотень квадратних метрів». Внаслідок цього росіяни зняли так званий культурний шар півострова на глибину майже 2 метрів. Під час робіт у Мірмекії археологи пошкодили українську історичну локацію. Також вони не мають жодних дозвільних документів від українських державних органів. Вирішується питання щодо оголошення археолога в міжнародний розшук за злочини проти культурної спадщини України. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/ogolosili-pidozru-putinskomu-arheologu-yakiy-provodiv-rozkopki-v-kerchi-304869/>

Дві пошкоджені київські мозаїки з Відрадного відновлюють на Спаській (ФОТО). – Олексій

Історичні мозаїчні панно «Лисиця і Журавель» та «Івасик-Телесик», які раніше прикрашали дитячий садочок № 395 на Відрадному, почали відновлювати на нових локаціях. Як повідомляють активісти, за реконструкцію взялася мисткиня А. Лелюк спільно з командою ентузіастів. Мозаїку з лисицею та журавлем почали викладати 17 листопада у дворі чайної «Сьорб» на Спаській, 13. Першу мозаїку з Івасиком-Телесиком вже встановлено у культурному просторі «Кут». Джерело:

<https://shotam.info/dvi-poshkodzheni-kyivski-mozaiky-z-vidradnoho-vidnovliuiut-na-spaskiy-foto/>

Бібліотечна справа. Читання

Одеська бібліотека отримала понад сто книг французькою мовою

У межах акції «Українській молоді – європейську книгу» Національна бібліотека Франції спільно з Посольством України у Франції передала Одеській національній науковій бібліотеці в дарунок добірку книг, повідомили у пресслужбі Міністерства культури та стратегічних комунікацій. Книжковий фонд бібліотеки поповнили понад сто книжок французькою мовою різноманітної тематики: художня література, літературознавство, мистецтво, комікси, дитячі книжки тощо. Серед них і нові довідкові видання та словники, які раніше не були представлені на полицях книгозбірні. *Довідково:* «Українській молоді – європейську книгу» є другим етапом проекту «Українським дітям – українську книгу», що ініційований Держкомтелерадіо спільно з Офісом Президента України, Міністерством культури та стратегічних комунікацій, Міністерством закордонних справ України після початку повномасштабної війни. Акція покликана сприяти підтримці українських інституцій у процесі інтеграції молодого покоління українців у європейський науковий та культурний простір. Джерело:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/760326-odeska-biblioteka-otrimala-ponad-sto-knig-frantsuzkoyu-movoyu>

Книжки та вино: як працює книгарня «Книжки і пляшки». – Анастасія Андрушко

Наприкінці серпня 2024 року у Києві відкрито нову книгарню-винарню «Книжки і пляшки». Про роботу закладу розповідає його співзасновник Т. Бліндер. Докладніше:

<https://chytomo.com/knyzhky-ta-vyno-iak-pratsiuie-knyharnia-knyzhky-i-pliashky/>

Туризм

Урич і Ворохта потрапили до переліку 55 найкращих сіл для туризму від ООН. – Олег Челяк

Українські села Ворохта Івано-Франківської області та Урич Львівської області потрапили до переліку найкращих сіл для туризму від Всесвітньої туристичної організації при ООН. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/881043-urich-i-vorohta-potrapili-do-pereliku-55-najkrasih-sil-dla-turizmu-vid-oon/>

Міжнародне співробітництво

У Львові вручили відзнаки за особливі заслуги в царині українсько-польського порозуміння: кого нагородили. – Тетяна Дзяма

16 листопада у Львові відбулось вручення відзнак PADEREWSKI. Ними нагородили польського політика Павела Ковалю, польського професора Марека Вільчинського та журналіста й народного депутата України М. Княжицького. Церемонія вручення почесними нагородами імені видатного польського митця та музиканта відбулася в межах XIII Міжнародного фестивалю «Відкриваємо

Падеревського». Цей захід присвячено постатям і подіям польської історії та культури, які пов'язані із містом лева. Джерело:

<https://zahid.espresso.tv/novyny-lviv-u-lvovi-vruchili-vidznaki-za-osoblivi-zaslugi-v-tsarini-ukrainsko-polskogo-porozuminnya-kogo-nagorodili>

Тарту 2024 приймає Ukraine! Unmuted. – Юлія Манукян

7–8 листопада в Тарту (Естонія), яке цьогоріч має титул Європейської столиці культури, відбулися «Українські дні. Ukraine! Unmuted». Різноманітні активності продовжили тематику UKRAINE! UNMUTED, започатковану у Каунасі – ЄСК 2022 р., і традицію присутності українського голосу в культурних столицях Європи. Докладніше про подію у репортажі:

https://lb.ua/blog/yuliya_manukyan/645240_tartu_2024_priymaie_ukraine_unmuted.html

Режисер «П'ятого елемента» і «Таксі» Люк Бессон виступив онлайн на російському форумі, – росЗМІ. – Дар'я Тарасова

Французький кінорежисер, сценарист, кінопродюсер Люк Бессон, відомий за фільмами «П'ятий елемент», «Таксі», «Люсі», «Перевізник», виступив на онлайн-конференції на форумі «Культура. Медіа. Цифра» у Москві. Свій захід росіяни влаштували 13–14 листопада. Почесним головою форуму в Росії заявлено на сайті сербського кінорежисера Еміра Кустурицю, який взяв участь особисто. Також онлайн, за інформацією російських ЗМІ, долучився американський режисер Олівер Стоун. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-rezhiser-pyatogo-elementu-i-taksi-lyuk-besson-vistupiv-onlayn-na-rosiyskomu-forumi-roszmi>

Фільм «Глухі коханці» придбали для міжнародного прокату пропри заклик України вилючити його з фестивалю в Таллінні. – Поліна Горлач

Міжнародна сейлз-компанія Antipode придбала фільм російського режисера Б. Гуца «Глухі коханці» для глобального прокату. У компанії заявили, що давно стежать за творчістю режисера і що стрічка передає «гострий антивоєнний меседж». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/882401-film-gluhi-kohanci-pridbali-dla-miznarodnogo-prokatu-propri-zakliki-ukraini-viluciti-jogo-z-festivalu-u-tallinni/>

Британське видавництво відмовилося публікувати книжку «науковця», що розповсюджує пропаганду рф

Британське академічне видавництво Routledge відмовило у публікації книжки «From the Maidan to the Russia–Ukraine War» «науковця», котрий розповсюджує пропаганду рф, І. Качановського. Про це сам автор повідомив на своїй сторінці у соціальній мережі X. Качановський заявив, що видавництво висловило занепокоєння щодо аналізу у книжці, зокрема стосовно блокування мирної угоди країнами Заходу, участі Ілона Маска у популяризації збору коштів через платформу GoFundMe, а також щодо висновків про українську та

американську роль у вибухах на «Північному потоці». Routledge також рекомендувало додати «альтернативні джерела» для розгляду подій, пов'язаних із широкомасштабною війною росії проти України, війною на сході України, Євромайданом та іншими конфліктами. Автор стверджує, що опублікував низку розділів книги у рецензованих виданнях і вже сплатив стандартний збір за публікацію у відкритому доступі за підтримки гранту від Університету Оттави та пожертв через GoFundMe. Попри це, Routledge запропонувало або відкласти публікацію для повної ревізії, або анулювати контракт. За словами автора, два анонімних рецензенти надали книжці схвальні відгуки і рекомендували її до публікації без значних змін. Один із рецензентів зазначив, що книжка може стати однією з найцитованіших праць про війну росії проти України та є важливим внеском у дослідження пострадянських революцій, націоналізму, конфліктів і політичного радикалізму. Другий рецензент назвав працю надзвичайно актуальною через поточну ситуацію в Європі, пов'язану з найбільшою війною з часів Другої світової. Видавництво Routledge вимагало повної ревізії рукопису. Зокрема, там наполягали на внесенні «альтернативних» думок, які, за словами автора, часто базуються на політично зручних наративах. Качановський повідомив, що вже додав сотні джерел і оновив текст на 25% для врахування зауважень, але видавництво продовжує наполягати на значних змінах. **Довідково:** Качановський – український та канадський політолог, автор або співавтор праць «The maidan massacre in Ukraine: A summary of analysis, evidence and findings» (2016), «Historical dictionary of Ukraine» (2013), «Cleft countries: regional political divisions and cultures in post-Soviet Ukraine and Moldova» (2006), «The paradox of American unionism: why Americans like unions more than Canadians do, but join much less». Дослідник теорії, згідно з якою стрілянина на Євромайдані була зрежисованою опозиційними до Януковича політичними силами. Неодноразово ставав об'єктом критики за свій методологічний підхід та інтерпретацію подій, зокрема Майдану та війни в Україні. Наприклад, історик М. Мартиненко у своєму блозі на «Українській модерні» назвав його дослідження «однбокими» та такими, що спотворюють контекст подій, зазначаючи, що вони нерідко підкріплюють проросійські наративи. Журналістка Д. Гірна писала про тенденційність та вибіркоче використання свідчень, що підкріплюють теорії Качановського. Інші критики, такі як О. Крамар, також наголошували на суперечливості його підходів, зокрема в оцінках подій Майдану, вказуючи на використання даних поза контекстом. Докладніше:

<https://chytomo.com/brytanske-vydavnytstvo-vidmovylo-u-publikatsii-knyzhky-ivana-kachanovskoho/>

Yeat у новому кліпі втілив образ українського снайпера-рекордсмена. – Ганна Тимошенко

Відомий американський репер Yeat випустив кліп на пісню «FLYTROOP», де відтворив образ українського снайпера В. Ковальського, який минулого року встановив світовий рекорд зі снайперського пострілу. У кліпі артист популяризує історію українського героя на міжнародній сцені.

Ковальський, який у минулому займався бізнесом, вирішив змінити своє життя та став снайпером контррозвідки СБУ. Його рекордний постріл, зроблений з відстані 3,8 кілометра, вразив світ. Для цього досягнення він використав унікальну снайперську гвинтівку «Володар обр'ю». Політ кулі тривав 9 секунд, перш ніж вона вразила ціль. Yeat уже раніше привертав увагу до цієї історії, опублікувавши у своєму Instagram дві світлини: на одній він позує в образі Ковальського, а на іншій зображений сам український снайпер, чиє фото було опубліковано виданням The Wall Street Journal. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/32429/yeat-u-novomu-klipi-vtilyv-obraz-ukrayinskogo-snajpera-rekordsmena/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm